

terowa nooga müsse südamesse, ma arwan fui wõrisemist föiges lehos olema tundnud, nõnda et jalad al lipusivad wäsimä. Ehk kül mõned mehe silmas pisaraid hääbiks arvamod, siiski ei vñinud ma parata, vaid pidin sel filmapilgul fibedast nutma. Minu meeles näitas, fui lohutakso praeagine piire üle astumine mind igowest omalt maalt ja omast rabi vast. Tagasi vaabades seisis laugemal metsa toga Wässelinnas kirik oma fena torniga, fui tahaks jumalaga jättev müsse ütelsa: „Ära unustu mind ja õpetusi, mis minu sülest olid lašwanud! Nii faua fui sina neid meeles ja südames kannab, saab Jumal sul teel saatjaks olema.“ — Kui müsse biljemine muretundis tuli, siis tuletusin kiriku suju ja neid sõnu meeles, mieläbi igakord kergitust leidsin. Kaua aega seisin sellepoolt kahé wabel ja ei teadnud, mis parem wõinud essa: kas teie hõldet annet waesta wõita, ehk oma tuju toga ajada? Need hõlilstest mõtest segatud pääwob seisowad nüüd selja toga, minu südome tunnistus ütleb müsse, sa oled diglase mehe kohust täitnud ja töökumata loormat wedonud, mis taewane Isa sinu peale oli pannud. Tõielikult tunnidates, ei tohi ma praequist seisust mitgi viisil foormaks nimetada; fui esimesel pääwadel õpimine mõnekorra raeks kõrge kippus minema ja põllutööl langes läinud liikmeid nõnda ei oskanud paenutada, kuda tabeti ja eitenäidati, siis andis õpetajate lahkus ja kõnnatlik meel jälle troostti, sest et üks hea isa lohlemolt oma last ei wõiks õpetada, kuidu meid õpetati: fui suusona aivuse sundija oli! Ei toodud keppi ega witsa rooska iol nähiavale; nõjama wõbe nähti käego ehk rusilaga müsiamist. Mõne uädala pääras eli ommet meil föigil enamist selge. Kui ennelöunat wääteenistuse õpimine lõpenud ja kaks funni kolm tundi püükamise aega antud, siis kusub üks wana underupser meid jälle enesje juure kollu ja jubatub terasematele Venekleele lugemise ja kirjutamise teed, nõnda et, kes õpetusi soovib nõuda, seda igawisi wõib saada. Tuleval nädalal eedetakse üht sindrali seie, kes meie ojauust peab läbisatsuma ja seda mõõda aru tegema, kuhu teeniotusest igauht siis pannalisse, kus maa

ehk mettervõele. Sellepäast ei anna ma täna teile veel oma adresö, sest et meie riibimine siin paigas enam piletimalt ei festa, oga nii pea fui sinna faan, kuhu laugemast seismise paika antakse, luban teile sedomaib kirja sõnumid läkitada.

„Mis ma teile nimetamata ei tohi jätkko, on Wenerahwa lahkus, mida meid sütodes ja talu peredes igal pool fui wana tutaraid waesta wõetolje, kus meile aeglisult asu paika juhtub. Iga peremees jogab lahket nõul wõõrtega, mis Jumal temale sõõma laua peale önnistanud, ego nähta siin kuulid põha nágú ja wiltu mosle, kuidu paraku! sagedast meie maal sündib. Endisel fehwuse päivil wõis mõnes lohas fasina jõu pääras majasine pererahwale raslust teha, oga täna pääral elab meie Festirahwas enamist igal pool nõnda, et sest lugu ei wõi pidada, kus üks suu rohkem ehk wõhem leemewaagnal istub. Igakord, fui wõõras pererahwas mind labilelt waesta wõttawad, tuleb mu õnsa ema sõna meeles, mis ta üksikord ütles, fui ühe näljatise teekäiale sūua oli annud. Ma wõisin sel ajal seitme ehk sahessa oastane poiss jõminikos oslo, siiski seisab mu lugu nii selgest meeles, kui oleks eile wost juhtunud. Ühel pääral ootus üks rändaja hantvärqi sel meie tappa, palus alandlikult palukese leiba, rääkides, kuda temal eile homimikust saadik teidu einekest subu ei olla saanud. Erit läks lambri, tõi sealt kannita leiba ja wõinappi lauale, palus nii faua esimeseks nälja kustutuseks wõta, fui lõune roog walmis saab. Wõõras sõi biljemine meiega lõunat ja andis eit temale teele minnes leivapaluks ja natuse wõid kaasa. Mees tänas pisarsilmil hea tegemise eest. Isa näitas ema helduse üle natuse meeti pahandama ja ütles: „Kas arvad meil mõisniku wärandust olema, et lööki hulgusid huntas, hantsaqid tahab jõöta!“ Emal kostis: „Ega se piisake and meid ommetegi waeeks ei tee!“ Waata, meil on üks poeg lašwanas, kes teab, kes üksikord temale tühja lõhni saab täitma.“ — Igal lahket waestawõtmisel tulewad müsse ema sõnad meeles ja uütitab minu arvates, fui oleks ema hea, tegu seda õnne müsse walmistanud.